

Cuprins

Cuvânt înainte la ediția aniversară, de Ira Block	7
Prefață	15
Capitolul 1. Despre frica de moarte	17
Capitolul 2. Atitudini față de moarte și de a muri ..	28
Capitolul 3. Primul stadiu: Negarea și izolarea.....	59
Capitolul 4. Stadiul al doilea: Furia	72
Capitolul 5. Stadiul al treilea: Negocierea	108
Capitolul 6. Stadiul al patrulea: Depresia	112
Capitolul 7. Stadiul al cincilea: Acceptarea	144
Capitolul 8. Speranța.....	174
Capitolul 9. Familia pacientului	196
Capitolul 10. Câteva interviuri cu pacienți bolnavi în fază terminală.....	223
Capitolul 11. Reacții față de seminarul „Despre moarte și a muri“	296
Capitolul 12. Terapia cu bolnavul terminal.....	324
Bibliografie	333
Mulțumiri	347

Prefață

Când am fost întrebată dacă aş vrea să scriu o carte despre moarte și a muri, am acceptat provocarea cu entuziasm. Când am stat, însă, și am început să mă întreb în ce m-am băgat, lucrurile s-au schimbat. De unde să încep? Ce să includ? Cât de mult pot să le spun necunoscuților care vor citi această carte, cât de mult pot împărtăși din această experiență cu pacienții muribunzi? Cât de multe lucruri sunt comunicate nonverbal și trebuie simțite, percepute, văzute și doar cu greutate ar putea fi traduse în cuvinte?

În ultimii doi ani și jumătate am lucrat cu pacienți terminali, iar această carte va povesti începutul acestui experiment, care s-a dovedit a fi o experiență semnificativă și instructivă pentru toți participanții. Nu este menită a fi un manual despre cum să ne purtăm cu pacienții terminali, nici nu este concepută ca un studiu complet de psihologie a morții. Este pur și simplu o relatare a unei oportunități noi și provocatoare de concentrare asupra pacientului ca ființă umană, de a-l include în dialog, de a învăța de la el punctele tari și pe cele deficitare ale managementului nostru spitalicesc cu privire la pacient. I-am cerut să fie profesorul nostru ca să putem afla mai multe despre stadiile finale ale vieții, cu toate anxietățile, fricile și speranțele

lor. Cartea spune doar poveștile pacienților mei, care și-au împărtășit cu noi agoniile, așteptările și frustrările. Sperăm că ea îi va încuraja pe alții să nu se intimideze în fața bolnavilor „fără speranță“, ci să se apropie de ei, căci îi pot ajuta mult în ultimele lor ceasuri de viață. Cei puțini care pot face acest lucru vor descoperi, de asemenea, că poate fi o experiență reciproc gratificantă: vor învăța multe despre funcționarea minții umane, despre aspectele umane unice ale existenței noastre și vor ieși din experiență îmbogății și poate cu mai puține anxietăți legate de propria finitudine.